

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programlarının D-AOBM Sözlü Etkileşim Alanı Bağlamında İncelenmesi¹

Sedat MADEN²

Osman DEMİREL³

Abdolvahap AVŞAR⁴

Öz

Bu çalışma, Türkiye Maarif Vakfı ve Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından yayımlanan yabancı dil olarak Türkçe öğretimi programlarını Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde (D-AOBM) yer alan sözlü etkileşim başlığı bağlamında incelenmesini amaçlamaktadır. Araştırmanın materyalini yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında hizmet veren önemli iki kuruluş olan Türkiye Maarif Vakfı ve Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından hazırlanan programlar oluşturmaktadır. Bu programlardan hareketle araştırmada model olarak nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve veriler doküman inceleme ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler veri sınıflama dosyasında tasnif edilmiş ve içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. D-AOBM'de yer alan başlıkların muhatabı anlama, genel sözlü etkileşim, karşılıklı konuşma, resmi olmayan tartışma, resmi tartışma, mal ve hizmet alımı, bilgi alışverişi vb. gibi başlıklar olduğu ve bu başlıkların 2021 tamamlayıcı cildinde güncellendiği anlaşılmıştır. Ankara TÖMER tarafından hazırlanan programda genel sözlü iletişim, muhatabı anlama ve karşılıklı konuşma başlıklarının yer aldığı, toplamda ise 16 adet kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. Türkiye Maarif Vakfı tarafından hazırlanan programda ise genel sözlü etkileşim, muhatabı anlama, karşılıklı konuşma ve iletişim-haberleşme başlıklarına yer verildiği ve 35 adet kazanım olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak, sözlü etkileşim açısından Türkiye Maarif Vakfı tarafından neşredilen programın Ankara TÖMER tarafından hazırlanan programa göre daha detaylı ve kapsamlı olduğu, bu programda

¹ Bu çalışma, 19-21 Ekim 2023 tarihinde düzenlenen 5. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi'nde sunulmuş bildirinin genişletilmiş hâlidir.

² Prof. Dr., Bayburt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, sedatmaden@bayburt.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8024-8182

³ Uzman Yardımcısı, Yunus Emre Enstitüsü, osmandemirel3333@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6783-5967

⁴ Uzman Yardımcısı, Yunus Emre Enstitüsü, vahapvsr@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2290-8445

Kaynak gösterme: Maden, S., Demirel, O. ve Avşar, A. (2026). Yabancı dil olarak türkçe öğretimi programlarının d-aobm sözlü etkileşim alanı bağlamında incelenmesi. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 11(2), 569-591.

Geliş tarihi: 03.03.2025 – Kabul tarihi: 26.03.2026

Doi: 10.17932/IAU.TOMER.2016.019/tomer_v011i20010

sözlü etkileşim başlığının doğrudan doğruya yer aldığı ve kazanımların sözlü etkileşim başlığına göre numaralandırıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: *D-AOBM, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, programlar.*

An Examination of Turkish as a Foreign Language Teaching Programmes in The Context of D-AOBM Oral Interaction Domain

Abstract

This study examines the Turkish as a foreign language teaching programs published by the Turkish Maarif Foundation and Ankara University TÖMER in the context of oral interaction in the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR). The study material consists of the programs prepared by the Turkey Maarif Foundation and Ankara University TÖMER, two important institutions that teach Turkish as a foreign language. Based on these programs, a qualitative research method was used as the research model, and data were collected through document analysis. The data obtained from the research were classified in the data classification file and analyzed using the content analysis technique. It was found that the topics in CEFR are understanding the interlocutor, general verbal interaction, mutual conversation, informal discussion, formal discussion, purchase of goods and services, exchange of information, etc. These topics were updated in the 2021 supplementary volume. In the program prepared by Ankara TÖMER, it was determined that the titles of general oral communication, understanding the interlocutor, and mutual conversation were included, and a total of 16 learning outcomes were included. The program prepared by the Maarif Foundation of Turkey determined that the titles of general verbal interaction, understanding the interlocutor, mutual speech, and communication were included, and there were 35 learning outcomes. As a result, it was concluded that the program published by the Maarif Foundation of Turkey, in terms of oral interaction, is more detailed and comprehensive than the program prepared by Ankara TÖMER. The title of oral interaction is directly included in this program, and the acquisitions are numbered according to the title of oral interaction.

Keywords: *CEFR, teaching Turkish as a foreign language, programmes.*

Giriş

Günümüzde teknolojinin gelişmesiyle farklı coğrafyalardan ve farklı kültürlerden insanların birbirleriyle iletişim kurma olanakları artmıştır. Dil, iletişim ve etkileşimi çeşitlendirerek sınırları ortadan kaldırmaktadır (Kaya ve Avşar, 2023). Bu durum yabancı dillerin öğrenilmesine ve öğretilmesine katkı sağlamıştır. Bin yılı aşkın bir süredir öğretimi yapılan Türkçenin yabancılara öğretimi hususunda hazırlanan belli başlı eserler vardır. Bunlardan biri olan Dîvânu Lugâti't-Türk, Türkçeyi Araplara tanıtmak ve Türk dilinin zenginliğini göstermek için hazırlanmıştır. Bu şaheser, dönemin kültürü, coğrafyası, atasözleri ve şiirleri hakkında da önemli bilgiler sunmaktadır. Hem dil hem de kültür tarihi açısından eşsiz bir kaynak olan Dîvânu Lugâti't-Türk ile birlikte Muhâkemetü'l Lu-gateyn, Kitabü'l-İdrâk li-Lisânü'l-Etrak, Codex Comanicus, Regola del Parlare Turcho (Türkçe Konuşma Kuralları), Grammaire Raisonnée de la Langue Ottomane (Osmanlı Dilinin Muhakemeli Grameri) gibi eserler de Türkçeyi öğretmeyi amaçlayan önemli eserlerdir (Maden ve Önal, 2021). Türkiye'de 1984 yılında Ankara Üniversitesi Türkçe Öğretimi Araştırma ve Uygulama Merkezinin (TÖMER) kurulmasıyla birlikte sistemli öğretime geçilmiştir. Ayrıca 1992 yılında Ege Üniversitesi TÖMER ve 1994 yılında Gazi Üniversitesi TÖMER kurulmuş ve bu sayede Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sahası genişletilmiştir. Günümüzde yurt içinde üniversiteler bünyesinde bulunan TÖMER ve Millî Eğitim Bakanlığına bağlı halk eğitim merkezlerinde, yurt dışında ise Türkiye Maarif Vakfı, ve Yunus Emre Enstitüsü Türk Kültür Merkezleri aracılığıyla milyonlarca kişi Türkçe öğrenmektedir. Ayrıca yumuşak güç ve kültürel diplomasinin stratejik önem kazandığı günümüzde Yunus Emre Enstitüsü, Türkiye'nin ekonomik ve siyasi yükselişine paralel olarak Türk dili, kültürü ve medeniyetini dil öğretimi yoluyla tüm dünyaya tanıtmaya misyonunu üstlenmiştir (Baş ve Temizyürek, 2022).

Ülkelerin dil politikaları, dilin yaygınlaşmasında önemli bir etkiye sahiptir (Maden vd., 2023). Yaklaşık 200 milyon civarında (Kaya ve Demirel, 2023) konuşur sayısı olan Türkçeyi öğrenen kişi sayısının son yıllarda artış göstermesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin bu alanda yaptığı faaliyetlerin verimliliğinin bir göstergesidir.

D-AOBM (2001) tarafından belirlenen dil yeterlik düzeyleri; A1, A2, B1, B2, C1 ve C2'dir. Her seviyede, öğrencinin dinleme, okuma, sözlü etkileşim, sözlü üretim ve yazma alanlarında neler başarabileceğini belirten

ayrıntılı tanımlayıcılar yer almaktadır (EFL Cafe, 2025). Yabancı dil öğretimi bu düzeylere göre yapılmaktadır. Dil öğretiminde amaçların belirlenmesi, içeriğin yapılandırılması, öğrenme-öğretme sürecinin planlanması ve ölçme-değerlendirme etkinliklerinin yürütülmesi D-AOBM ölçütleri temelinde gerçekleştirilmektedir. North'a (2021) göre D-AOBM ölçütleri, küresel çapta müfredat hazırlamada, öğretim materyalleri geliştirmede ve uluslararası standartlara uygun dil sınavı hazırlamada kullanılmaktadır. Nitekim Nakatani (2012), D-AOBM'nin birçok ülkede yabancı dil öğretimi faaliyetlerinin yürütülmesinde ve değerlendirmesinde yaygın olarak kullanıldığını ve yabancı dil öğrenenlerin dil yeterliklerini tanımlamada yararlı bir rehber olarak kabul edildiğini ifade etmektedir. Bu doğrultuda, yabancı dil olarak Türkçe öğretimine yönelik programlar ve ders kitapları da söz konusu ölçütler çerçevesinde hazırlanmıştır. 2001 yılında hazırlanan D-AOBM'nin çok karmaşık olduğu ve güncelliğini yitirdiği aşikârdır. Bu bağlamda bir güncellemeye ihtiyaç duyulmuş ve 2021 yılında A1, C1 ve C2 seviyelerinde yer alan tanımlamalar güncellenerek tamamlayıcı cilt hazırlanmıştır (D-AOBM, 2021).

Sözlü etkileşim, iki ya da daha fazla bireyin bir konu etrafında fikir beyan etmesidir (D-AOBM, 2021). D-AOBM'de yer alan A1 düzeyindeki sözlü etkileşim kazanımları incelendiğinde muhatabı anlama, genel sözlü etkileşim, karşılıklı konuşma gibi alanlara yer verildiği görülmektedir. Alanyazın tarandığında, D-AOBM bağlamında yapılan bazı çalışmalar şu şekildedir: Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarında yer alan yazma etkinlikleri, okuma metinleri, dinleme etkinlikleri ve temel dil becerileri D-AOBM bağlamında incelenmiştir (Öncül, 2020; Akat, 2022; Gün ve Alptekin, 2019; Sönmez, 2019; Alyaz vd., 2017). Karşılaştırılmalı olarak ise yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce kitaplarının D-AOBM ölçütlerine göre değerlendirilmesi, bu kitaplardaki konuşma etkinliklerinin D-AOBM kazanımlarına göre incelenmesi ve Türk ve Portekiz ilkokullarında kullanılan İngilizce ders kitaplarının D-AOBM'ye göre karşılaştırılması (Tüm ve Gürbüz, 2017; İpek ve Eğilmez, 2023; Luis, vd., 2018) çalışmaları yer almaktadır. Yapılan diğer çalışmalar ise Fransızca'yı ikinci dil olarak öğreten öğreticilerin D-AOBM'nin eylem odaklı yaklaşımına ilişkin görüşleri (Faez, vd., 2011), D-AOBM'nin dil sınavlarına etkisi (Davidson ve Fulcher, 2007), Malezya'da görev yapan İngilizce öğretmenlerin 5. sınıf İngilizce kitabını D-AOBM açısından değerlendirmeleri (Uri ve Abd Aziz, 2018), D-AOBM'nin Japonya'da dil eğitiminde nasıl uygulandığının incelenmesi (Nagai ve O'Dwyer, 2011), Taylandlı birinci sınıf üniversite öğ-

rencilerinin İngilizce yeterliliklerinin D-AOBM düzeylerinde incelenmesi (Waluyo, 2019), İngilizce öğretmenlerinin D-AOBM yeniliklerini uygulama konusundaki kaygıları (Lo, 2018), D-AOBM’de sunulan iletişim stratejisi kullanımının Japonya’da İngilizce öğretmenliği öğrencilerinin iletişimsel görevlerdeki yeterliliğini geliştirip geliştiremeyeceğinin tespit edilmesi (Nakatani, 2012), Malezyalı İngilizce dil öğretmenlerinin D-AOBM uyumlu müfredata ilişkin bakış açıları (Mat Yusoff, vd., 2022), lise öğrencilerinin D-AOBM tabanlı konuşma pratikleri ile iletişim becerilerinin geliştirilmesi (Ormzyar ve Mohammadzadeh, 2022), D-AOBM’de yer alan konuşma becerilerinin incelenmesi (Tanrıkulu ve Şıhanlıoğlu, 2019) ve öğretmenlerin D-AOBM hakkındaki bilgi ve uygulama düzeylerinin tespit edilmesi (Yin ve Ahmad, 2021) şeklindedir.

Alanyazından hareketle D-AOBM tamamlayıcı cilde göre yabancılara Türkçe öğretimi programlarında sözlü etkileşim başlığının incelenmediği fark edilmiştir. Bu bağlamda yabancılara Türkçe öğretimi programlarının D-AOBM tamamlayıcı cilt kapsamında incelenmesinin alanyazına katkı sunacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, Türkiye Maarif Vakfı ve Ankara Üniversitesi yabancı dil olarak Türkçe öğretimi programlarının A1 düzeyinde D-AOBM tamamlayıcı cilt bağlamında sözlü etkileşim açısından incelenmesidir. Bu amaçtan hareketle aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Ankara Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı (AÜYDOTÖP) A1 düzeyi kazanımlarında D-AOBM bağlamında sözlü etkileşime ne ölçüde yer verilmiştir?
2. Maarif Vakfı Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı (MVTY-DOÖP) A1 düzeyi kazanımlarında D-AOBM bağlamında sözlü etkileşime ne ölçüde yer verilmiştir?
3. Ankara Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı’nda (AÜYDOTÖP) yer alan kazanımlar D-AOBM tamamlayıcı ciltte yer alan tanımlayıcılara uygun verilmiş midir?
4. Maarif Vakfı Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı’nda (MVTYDOÖP) yer alan kazanımlar D-AOBM tamamlayıcı ciltte yer alan tanımlayıcılara uygun verilmiş midir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada Türkiye Maarif Vakfı ve Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından hazırlanan yabancı dil olarak Türkçe öğretimi programlarının D-AOBM tamamlayıcı cildinde yer alan sözlü etkileşim açısından incelenmesi amaçlanmış ve nitel araştırma modellerinden doküman analizi kullanılmıştır. “Doküman analizi, araştırılması hedeflenen olay veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Dokümanlar, nitel araştırmalarda etkili bir şekilde kullanılması gereken önemli bilgi kaynaklarıdır” (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Bu doğrultuda, çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yaygın biçimde kullanılan programlar sözlü etkileşim açısından değerlendirilmiş ve veriler bu çerçevede yorumlanmıştır.

Araştırmanın Materyali

Araştırmanın materyalini yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında hizmet veren iki kuruluş olan Türkiye Maarif Vakfı ve Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından hazırlanan programların veri kaynağı olarak seçilmesinde gerek yurt içi gerek yurt dışında yaygın olarak kullanılması etkili olmuştur.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma kapsamında Türkiye Maarif Vakfı ve Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından hazırlanan programlardan toplanan veriler D-AOBM tamamlayıcı cildinde yer alan sözlü etkileşim açısından incelenmiştir. İnceleme yapılırken üç araştırmacı tarafından ayrı ayrı toplanan veriler kodlanmış ve içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizi, metin ya da bir doküman içinde var olan bazı karakterlerden sistematik olarak sınıflandırma yoluyla sonuçlar elde etmek için kullanılan bir araştırma tekniğidir (Stone vd. 1966). Araştırma kapsamında her iki programdaki veriler sözlü etkileşim yönünden sınıflandırıldığından içerik analizi tercih edilmiştir.

Güvenirlilik

Araştırmanın güvenirliği Miles ve Huberman (1994) tarafından önerilen [Güvenirlilik= Görüş birliği/(görüş birliği+görüş ayrılığı)x100] formülüne göre hesaplanmıştır. Üç araştırmacının kodlamaları arasındaki uyuma dair hesaplama sonucunda araştırmanın güvenirliği %94 olarak bulunmuştur. Hesaplama sonucunun %70’in üzerinde olması Miles ve Huberman (1994) tarafından da kabul edildiği üzere araştırmanın güvenilir olduğunu ortaya koymuştur.

Bulgular

Bu bölümde Türkiye Maarif Vakfı ve Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından hazırlanan yabancı dil olarak Türkçe öğretimi programlarının A1 düzeyinde D-AOBM tamamlayıcı cilt bağlamında tespit edilen sözlü etkileşim kazanımlarına yer verilmiştir.

AÜYDOTÖP’de A1 düzeyinde sözlü etkileşimi kapsayan kazanımlar Tablo 1’de sunulmuştur:

Tablo 1. AÜYDOTÖP’de A1 düzeyindeki sözlü etkileşim unsurları

Sözlü Etkileşim Alt Başlıkları	Kazanım Numaraları	Sözlü Etkileşim alt başlıkları Örnek Kazanımlar	Toplam f
Genel Sözlü Etkileşim	KK. A1. 01 KK. A1. 02 KK. A1. 03 KK. A1. 05 KK. A1. 06 KK. A1. 10 KK. A1. 12 KK. A1. 13 SA. A1. 01 SA. A1. 02 SA. A1. 03 SA. A1. 04	Tanışma, selamlaşma ve vedalaşmaya ilişkin kalıp ifadeleri kullanır.	12
Muhatabı Anlama	KK. A1. 03	Konuşan kişinin söylediklerini anlaşılır bir biçimde tekrar etmesi ve yardımcı olması durumunda, kendini yalın bir şekilde ifade eder.	1
Karşılıklı Konuşma	KK. A1. 07 KK. A1. 09	Özür diler ve özürleri kabul eder.	2
Resmî Olmayan Tartışma (Arkadaşlarla)	-	-	
Resmî Tartışma (Toplantılar)	-	-	

Mal ve Hizmet Alımı	KK. A1. 04	Konuşmayı destekleyen jest ve mimikler yardımıyla temel ihtiyacını karşılayabilecek alışverişler yapar.	1
Bilgi Alışverişi	-	-	-
İletişim/ Haberleşme Araçlarını Kullanma	-	-	-
Hedef Odaklı İş Birliği	-	-	-
Mülakat Yapma ve Mülakata Girme	-	-	-
Toplam			16

Tablo 1’de AÜYDOTÖP’de yer alan sözlü etkileşim unsurları görülmektedir. Genel sözü etkileşim başlığı altında $f=(12)$, muhatabı anlama $f=(1)$, karşılıklı konuşma $f=(2)$ ve mal ve hizmet alımı $f=(1)$ olmak üzere toplamda $f=(16)$ adet kazanımın varlığı tespit edilmiştir. Bilgi alışverişi, iletişim ve haberleşme, hedef odaklı iş birliği mülakata girme, resmi olan veya olmayan tartışma yapma ile ilgili bir kazanım tespit edilememiştir.

MVTYDOÖP’de A1 düzeyinde sözlü etkileşimi kapsayan kazanımlar Tablo 2’de sunulmuştur:

Tablo 2. *MVTYDOÖP’de yer alan A1 düzeyinde sözlü etkileşim unsurları*

Sözlü Etkileşim Alt Başlıkları	Kazanım Numaraları		Sözlü Etkileşim Alt Başlıkları İle İlgili Örnek Kazanımlar	Toplam f
Genel Sözlü Etkileşim	A1.SE.1	A1.SE.22	Selamlaşma, tanışma ve vedalaşmayla ilgili temel kalıp ifadeleri kullanır.	21
	A1.SE.5	A1.SE.23		
	A1.SE.7	A1.SE.24		
	A1.SE.10	A1.SE.25		
	A1.SE.12	A1.SE.28		
	A1.SE.15	A1.SE.29		
	A1.SE.16	A1.SE.31		
	A1.SE.17	A1.SE.33		
	A1.SE.19	A1.SE.34		
	A1.SE.20	A1.SE.35		
	A1.SE.21			
Muhatabı Anlama	-	-	-	-
Karşılıklı Konuşma	A1.SE.2	A1.SE.18 A1.SE.32 A1.SE.27 A1.SE.30	Karşılıklı konuşmalarda duruma uygun (teşekkür, temenni, kutlama vb.) kalıp ifadeleri kullanır.	13
	A1.SE.3			
	A1.SE.4			
	A1.SE.6			
	A1.SE.8			
	A1.SE.9			
	A1.SE.11			
	A1.SE.13			
A1.SE.14				
Resmî Olmayan Tartışma (Arkadaşlarla)	-	-		-
Resmî Tartışma (Toplantılar)	-	-		-
Mal ve Hizmet Alımı	-	-		-
Bilgi Alışverişi	-	-		-
İletişim/ Haberleşme Araçlarını Kullanma	A1.SE.26		Sesli veya görüntülü konuşmalarda temel iletişim kalıplarını kullanır.	1

Hedef Odaklı İş Birliği	-	-	-
Mülakat Yapma ve Mülakata Girme	-	-	-
Toplam			35

MVTYDOÖP’de A1 düzeyinde yer alan sözlü etkileşim unsurları Tablo 2’de görülmektedir. Tablo 2’ye bakıldığında genel sözü etkileşim başlığı altında f=(21) adet, karşılıklı konuşma başlığı altında f=(13) adet iletişim-haberleşme araçlarını kullanma başlığı altında ise bir adet kazanım tespit edilmiştir. Ayrıca muhatabı anlama, resmi olmayan tartışma, resmi tartışma, mal ve hizmet alımı, bilgi alışverişi, iletişim araçlarını kullanma, hedef odaklı iş birliği ve mülakat başlıklarına yer verilmemiştir.

Tablo 3. *AÜYDOTÖP ile D-AOBM tamamlayıcı cildin sözlü etkileşim unsurları ortak kazanımların bazıları*

D-AOBM Sözlü Etkileşim Kazanımları	AÜYDOTÖP Sözlü Etkileşim Kazanımları	D-AOBM Sözlü Etkileşim Başlıkları
Basit bir şekilde etkileşime girebilir ancak iletişim tamamen yavaş bir hızda konuşmayı tekrarlamaya, yeniden ifade etmeye ve onarmaya bağlıdır.	Tanışma, selamlaşma ve vedalaşmaya ilişkin kalıp ifadeleri kullanır.	Genel Sözlü Etkileşim
Basit sorular sorup yanıtlayabilir, öncelikli ihtiyaç duyulan alanlarda veya çok aşına olduğu konularda basit açıklamalarla konuşma başlatabilir ve yanıt verebilir.	Kendisini, ailesini ve aile bireylerini betimler. Yalın bir dille günlük hayatta ne yaptığına ilişkin bilgi verir.	

Anlayışlı bir muhatap tarafından tekrarlanarak açık ve yavaş bir şekilde kendisine doğrudan doğruya iletilen, somut, basit ihtiyaçların karşılanmasına yönelik günlük ifadeleri anlayabilir.

Dikkatli ve yavaş bir şekilde kendisine yöneltilen soruları ve yönergeleri anlayabilir ve kısa, basit yönlendirmeleri takip edebilir

Konuşan kişinin söylediklerini anlaşılır bir biçimde tekrar etmesi ve yardımcı olması durumunda kendini yalnız bir şekilde ifade eder.

Muhatabı Anlama

Anlayışlı bir muhatap tarafından açık, yavaş ve tekrarlanan bir dille doğrudan doğruya kendisine iletilen, somut türde basit ihtiyaçların karşılanmasına yönelik günlük ifadeleri anlayabilir.

Öngörülebilir bir konuda (ör. kendi ülkesi, ailesi, okulu) temel olgusal nitelikteki basit bir karşılıklı konuşmaya katılabilir. Giriş yapabilir ve temel selamlama ve vedalaşma ifadelerini kullanabilir. İnsanların nasıl olduğunu sorabilir ve haberlere tepki verebilir.

Özür diler ve özürleri kabul eder. Söylenenin tekrar edilmesini rica eder.

Karşılıklı Konuşma

İnsanlardan bir şeyler isteyebilir ve onlara bir şeyler verebilir. Basit ifadeler kullanarak yiyecek ve içecek isteyebilir. Sayıları, miktarları, maliyeti ve zamanı anlayabilir	Konuşmayı destekleyen jest ve mimikler yardımıyla temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek alışverişler yapar.	Mal ve Hizmet Alımı
--	--	----------------------------

Tablo 3’e bakıldığında AÜYDOTÖP’de yer alan bazı kazanımların D-AOBM’de yer alan ortak kazanımlar ile karşılaştırıldığı görülmektedir. Programda yer alan sözlü etkileşim unsurlarının D-AOBM’de yer alan tanımlayıcılara uygun hazırlandığı, Maarif Vakfı tarafından hazırlanan programa göre daha fazla sözlü etkileşim başlığına yer verildiği ama nicelik olarak da yetersiz kaldığı tespit edilmiştir

Tablo 4. *MVTYDOÖP ile D-AOBM tamamlayıcı cildin sözlü etkileşim unsurları ortak kazanımların bazıları*

D-AOBM Sözlü Etkileşim Kazanımları	MVTYDOÖP Sözlü Etkileşim Kazanımları	D-AOBM Sözlü Etkileşim Başlıkları
Basit bir şekilde etkileşime girebilir ancak iletişim tamamen yavaş bir hızda konuşmayı tekrarlamaya, yeniden ifade etmeye ve onarmaya bağlıdır.	Selamlaşma, tanışma ve vedalaşmayla ilgili temel kalıp ifadeleri kullanır.	
Basit sorular sorup yanıtlayabilir, öncelikli ihtiyaç duyulan alanlarda veya çok aşına olduğu konularda basit açıklamalarla konuşma başlatabilir ve yanıt verebilir.	Konuşmalarda temel soru ifadelerini kullanır. Konuşmalarda kendisiyle ilgili temel sorulara cevap verir.	Genel Sözlü Etkileşim

Anlayışlı bir muhatap tarafından açık, yavaş ve tekrarlanan bir dille doğrudan doğruya kendisine iletilen, somut türde basit ihtiyaçların karşılanmasına yönelik günlük ifadeleri anlayabilir.	Karşılıklı konuşmalarda duruma uygun (teşekkür, temenni, kutlama vb.) kalıp ifadeleri kullanır.	Karşılıklı Konuşma
Öngörülebilir bir konuda (ör. kendi ülkesi, ailesi, okulu) temel olgusal nitelikteki basit bir karşılıklı konuşmaya katılabilir. Giriş yapabilir ve temel selamlama ve vedalaşma ifadelerini kullanabilir. İnsanların nasıl olduğunu sorabilir ve haberlere tepki verebilir.	Çevresindeki nesnelerin adını sorar/söyler. Çevresindeki yer/mekân adlarını sorar/söyler	
Tanımlayıcı yok.	Sesli veya görüntülü konuşmalarda temel iletişim kalıplarını kullanır	İletişim/Haberleşme Araçlarını Kullanma

Tablo 4’e bakıldığında MVTYDOÖP’de yer alan bazı kazanımların D-AOBM’de yer alan ortak kazanımlar ile karşılaştırıldığı görülmektedir. Programda yer alan sözlü etkileşim unsurlarının D-AOBM’de yer alan tanımlayıcılara uygun hazırlandığı ve nicelik olarak yetersiz kaldığı tespit edilmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi geçmişten günümüze farklı yöntem ve tekniklerle sürdürülen bir öğretim süreci olmakla beraber günümüzde sürekli gelişen ve değişen koşullar doğrultusunda önemini artırmıştır. Türkiye Cumhuriyeti’nin siyasi, ekonomik ve diplomatik konumu Türkçeye yönelik ilgiyi önemli ölçüde yükseltmiştir. Bu çalışma, Türkiye Maarif Vakfı ve Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından hazırlanan programlardaki kazanımların, D-AOBM tamamlayıcı cildinde yer alan sözlü etkileşim başlığı çerçevesinde incelenmesini amaçlamaktadır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar aşağıda sunulmuştur:

Sözlü etkileşim, iki ya da daha fazla bireyin bir konu etrafında fikir beyan etmesi ile ilgili bir kavramdır (D-AOBM, 2021). Bu bağlamda en son güncellenen D-AOBM incelendiğinde sözlü etkileşimle ilgili ayrı bir başlık açıldığı görülmüştür. AÜYDOTÖP incelendiğinde ise A1 düzeyinde genel sözü etkileşim başlığı altında 12, muhatabı anlama 1, karşılıklı konuşma 2 ve mal ve hizmet alımı 1 olmak üzere toplamda 16 adet kazanımın varlığı tespit edilmiştir. Sözlü etkileşimin diğer alt başlıkları olan bilgi alışverişi, iletişim ve haberleşme, hedef odaklı iş birliği mülakata girme, resmi olan veya olmayan tartışma yapma ile ilgili bir kazanım tespit edilememiştir. Sözlü etkileşimin diğer alt başlıklarına yönelik kazanımın olmaması eksiklik olarak nitelendirilebilir. Dijital çağı yaşadığımız günümüz dünyasında iletişim ve haberleşme alt başlığına yönelik kazanım olmaması da dikkat çekicidir. Zira Aydın ve Tunagür (2021) tarafından yapılan çalışmada Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı'nda bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığı becerisinin genele oranla çok sınırlı sayıda ($f=24$) yer aldığı belirtilmiştir. Benzer şekilde Babacan ve Bayrak Cömert (2023) dijital çağın gerektirdiği eğitim yaklaşımlarına dikkat çekerek öğrencilerin tüm dil becerilerinin öğretiminde teknoloji destekli materyal beklentisinin yüksek olduğunu vurgulamıştır. Nitekim Huttayavilaiphan (2021) da Taylandlı öğrencilerin çevrimiçi kültürlerarası iletişim etkinliklerine karşı olumlu bir tutum sergilediklerini ifade etmiştir. Dolayısıyla mevcut programlarda dijital iletişim ve teknoloji kullanımı becerilerinin kazanım kapsamına dahil edilmemesi 21. yüzyılın iletişim ihtiyaçlarına uygun olmayan bir eksiklik olarak nitelendirilebilir.

MVTYDOÖP incelendiğinde genel sözü etkileşim başlığı altında 21, karşılıklı konuşma başlığı altında 13, iletişim-haberleşme araçlarını kullanma başlığı altında ise bir adet kazanım tespit edilmiştir. Muhatabı anlama, resmi olmayan tartışma, resmi tartışma, mal ve hizmet alımı, bilgi alışverişi, iletişim araçlarını kullanma, hedef odaklı iş birliği ve mülakat başlıklarına yer verilmemiştir. Göçer ve Kılıç (2021) tarafından hazırlanan çalışmada MVTYDOÖP'de temel dil becerileri arasında kazanımların dengeli dağılmadığı tespit edilmiştir. Diğer alanlara daha fazla yer verildiği, sözlü etkileşim başlığına ayrılan kazanımların oldukça sınırlı kaldığı belirlenmiştir. AÜYDOTÖP'de yer alan bazı kazanımların D-AOBM'de yer alan ortak kazanımlar ile karşılaştırılmıştır. Programda yer alan sözlü etkileşim unsurlarının D-AOBM'de yer alan tanımlayıcılara uygun hazırlandığı görülmüştür. Çekici (2024) MVTYDOÖP'yi edimsel yetkinlik bağlamında incelemiş ve sözlü etkileşime dair kazanımların olduğunu vurgulamıştır.

Ayrıca araştırma sonuçlarına göre Maarif Vakfı tarafından hazırlanan programda AÜYDOTÖP’den daha az sözlü etkileşim başlığına yer verildiği ve nicelik olarak da yetersiz kaldığı tespit edilmiştir. MVTYDOÖP’de ise yer alan bazı kazanımların D-AOBM’de yer alan ortak kazanımlar ile karşılaştırıldığı ve programda yer alan sözlü etkileşim unsurlarının D-AOBM’de yer alan tanımlayıcılara uygun hazırlandığı ancak nicelik olarak yetersiz kaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca Demirkol (2024) tarafından yapılan çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretimine yönelik ders kitapları incelenmiş, mülakat yapma ve mülakata katılma ile mal ve hizmet alımı gibi etkinliklerin kitaplarda oldukça az yer aldığı belirtilmiştir. Bu tespit, günlük yaşamda sıklıkla karşılaşılan muhatabı anlama, karşılıklı konuşma, mal ve hizmet alımı gibi becerilerin öğretim materyallerine yeterli düzeyde yansıtılmadığını göstermektedir. Dolayısıyla sözlü etkileşimi geliştirmeye yönelik etkinliklerin hem öğretim programlarında hem de ders materyallerinde daha kapsamlı bir biçimde ele alınması gerekmektedir.

MVTYDOÖP ve AÜYDOTÖP karşılaştırıldığında MVTYDOÖP’de sözlü etkileşim adında kazanım başlığı açılmış, kazanım numarası verilmiştir. Fakat Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından hazırlanan programda sözlü etkileşim başlığı doğrudan yer almamaktadır. Her iki program sözlü etkileşim kazanımları açısından karşılaştırıldığında Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından neşredilen programın Maarif tarafından hazırlanan programa göre yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca benzer olarak Kaya ve Demirel (2024) MVTYDOÖP’nin kazanımlarının daha ayrıntılı olduğunu AÜYDOTÖP’de ise kazanımların temel seviyede kaldığını tespit etmişlerdir. Ayrıca Kaplan (2023) bahsi edilen programların en fazla yazma becerisine odaklandığını belirtmektedir. Bu da araştırmada elde edilen sonuç ile benzerlik göstermektedir.

Her iki program arasındaki farklılıklar öğretimde birliğin ve bütünlüğün sağlanmasını zorlaştırmaktadır. Bu farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda standart bir programın daha etkili ve verimli bir içeriği beraberinde getireceği düşünülmektedir. Bu sonuçlardan hareketle şu önerilerde bulunulabilir:

1. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi programlarının, güncellenmiş D-AOBM’de yer alan sözlü etkileşim başlığı doğrultusunda yeniden gözden geçirilmesi ve gerekli görülen alanlarda düzenlenmesi önerilmektedir.

2. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi programlarını karşılaştırmalı olarak inceleyen araştırmaların artması ve elde edilen bulguların program geliştirme süreçlerinde dikkate alınması yararlı olacaktır.
3. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde, bu araştırmada ele alınan alanlar doğrultusunda D-AOBM'e (2021) dayalı yeni bir program tasarlanması ve öğretim uygulamalarında bu çerçevenin temel alınması uygun görülmektedir.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışma, Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi'ne uygun hazırlanmıştır. Çalışmada, Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler başlığı altında açıklanan eylemlerden hiçbiri bulunmamaktadır.

Etik Kurul İzni

Etik kurul izni gerektirmemektedir.

Çıkar Çatışması

Çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar Katkı Oranı

Yazarlar eşit oranda katkı sunmuştur.

Kaynakça

- [1] Akat, N. (2022). *Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarındaki okuma metinlerinin Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni kapsamında değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bartın Üniversitesi.
- [2] Alyaz, Y., Yoldaş, K., Baştürk, Ş. ve Uluocak, M. (2017). *Yabancı dil Türkçe öğretim kitaplarının dil ve kültür içeriğinin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi'nin çok merkezlilik ilkesi açısından incelenmesi*. 8. Uluslararası Türk Dili Kurultayı, 22-26.
- [3] Aydın, E. ve Tunagür, M. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe Öğretim Programı'nın 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(32), 349-374.
- [4] Babacan, G. ve Bayrak, Cömert, Ö. (2023). Dijitalleşme ile yabancılar Türkçe öğretiminde değişen öğrenci profili ve öğrenme alışkanlıkları. *Uluslararası Türkçe Öğretimi Araştırmaları Dergisi (UTÖAD)*, 3(1), 13-

31. <http://dx.doi.org/10.47834/utoad.54>

[5]Baş, Ö. ve Temizyürek, F. (2022). Cumhuriyet dönemi Türk dili politikaları. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (29), 88-100. DOI: 10.29000/rumelide.1164037.

[6]Council of Europe. (2001). *Common European Framework of Reference for Language Learning and Teaching*. Cambridge University Press.

[7]Çekici, Y. E. (2024). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı'nda yer alan kazanımların edimsel yetkinlik bağlamında incelenmesi, *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 28(3), 871-890.

[8]D-AOBM. (2021). *Common European Framework of Reference. Diller için Avrupa Ortak Metni: Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme (Tamamlayıcı Cilt)*. Pozitif Matbaa. http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_01/04144518_DAOBM_TR.pdf

[9]Davidson, F., & Fulcher, G. (2007). *The Common European Framework of Reference (D-AOBM) and the design of language tests: A matter of effect*. *Language Teaching*, 40(3), 231–241.

[10]Demirkol R. (2024). Yabancılar Türkçe öğretimi ders kitaplarındaki etkileşim etkinliklerinin D-AOBM tamamlayıcı cilt bağlamında değerlendirilmesi: Gazi yabancılar için Türkçe örneği. *Turkish Studies - Education*, 19(1), 73-94. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.72845>

[11]EFL Cafe. (2025, June 30). CLT and the CEFR: Aligning English Language Teaching with Global Standards. EFLCafe.net. <https://eflcafe.net/clt-and-the-cefr-aligning-english-language-teaching-with-global-standards/>*In-text citation: (EFL Cafe, 2025)*

[12]Faez, F., Majhanovich, S., Taylor, S. K., Smith, M., & Crowley, K. (2011). The power of “Can Do” statements: Teachers’ perceptions of D-AOBM-informed instruction in French as a second language classrooms in Ontario. *Canadian Journal of Applied Linguistics*, 14(2), 1.

[13]Göçer, A. ve Kılıç, B. S. (2021). Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretimi programları ile programlarla ilgili yapılan çalışmalara genel bakış. *Çukurova Araştırmaları*, 7(2), 238-261

[14]Gün, M. ve Alptekin, G. (2019). Yunus Emre Enstitüsü Yedi İklim Türkçe Setinin (temel seviye: A1) dinleme etkinliklerinin Çerçeve Programı ölçeğinde değerlendirilmesi. *Journal of History School*, 43, 1836–1851.

- [15]Huttayavilaiphan, R. (2022). " I Apology No No I Mean I Am Sorry... Please Let Me Explain That First": Enhancing Communicative Language Competence of Thai University Students through CEFR-Based Online Intercultural Communication. *Journal of Education and Learning*, 11(1), 87-100. <https://doi.org/10.5539/jel.v11n1p87>
- [16]İpek, Ö. F. ve Eğilmez, N. İ. (2023). Yabancı dil olarak İngilizce ve Türkçe öğretimi ders kitaplarının D-AOBM ölçütlerine göre değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36(1), 372–390.
- [17]Kaplan, K. (2023). Maarif Vakfı ile Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından hazırlanan yabancı dil olarak Türkçe öğretim programlarının karşılaştırmalı incelemesi. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. (33): 66-84.
- [18]Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 62–80.
- [19]Kaya, M. ve Demirel, O. (2024). Yabancı dil olarak Türkçe Öğretimi Programlarının D-AOBM tamamlayıcı cilt bağlamında okuma becerisi açısından incelenmesi. *International Journal of Language Academy*, 12 (1), 332-342.
- [20]Kaya, M. ve Avşar, A. (2023). Qualitative analysis of words and sentences in Turkish as a foreign language texts. *Turkophone*, 10(1), 5–15. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/turkophone/issue/77496/1228807>
- [21]Kaya, M. ve Demirel, O. (2023). Türkçenin konuşur sayısı ve dünya dilleri arasındaki sıralamasının analizi. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 8(2), 295–330.
- [22]Lo, Y. Y. (2018). English teachers' concern on Common European Framework of Reference for Languages (CEFR): An application of CBAM. *JuKu: Jurnal Kurikulum & Pengajaran Asia Pasifik*, 6(1), 46–58.
- [23]Maden, S. ve Önal, A. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ile ilgili lisansüstü tezlerin araştırma eğilimleri. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 7(1), 42–56. DOI:10.47714/uebt.878270
- [24]Maden, S., Maden, A. ve Avşar, A. (2023). Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Portalı'nın kültürel öğeler açısından incelenmesi (B1 düzeyi örneği). *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 8(2), 231–269.
- [25]Mat Yusoff, S., Arepin, M., & Mohd Marzaini, A. F. (2022). Secondary school teachers' perspectives towards the implementation of CEFR-align-

ned English Curriculum. *Creative Practices in Language Learning and Teaching (CPLT)*, 10(1), 32-48.

[26]Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (2. Baskı). SAGE Publications.

[27]Nagai, N., & O'Dwyer, F. (2011). The actual and potential impacts of the CEFR on language education in Japan. *Synergies Europe*, 6, 141-152

[28]Nakatani, Y. (2012). Exploring the implementation of the D-AOBM in Asian contexts: Focus on communication strategies. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 46, 771-775.

[29]North, B. (2021). The CEFR companion volume - what's new and what might it imply for teaching/learning and for assessment? *CEFR Journal - Research and Practice*, 4(1), 5-24. <https://doi.org/10.37546/JALT-SIG.CEFR4-1>

[30]Ormzyar, N., & Mohammadzadeh, B. (2022). Improving high school EFL learners'communicative competence using cefr-based speaking practices. *Science, Education and Innovations in the Context of Modern Problems*, 5(4), 186-198.

[31]Öncül, E. (2020). *Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarında yer alan yazma etkinliklerinin Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni kapsamında değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi.

[32]Sönmez, Ö. (2019). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarının Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçevesi açısından incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi.

[33]Stone, P. J., Dunphy, D. C., Marshall, S. S., & Ogilvie, D. M. (1966). *The General Inquirer: A computer approach to content analysis*. The M.I.T. Press.

[34]Tanrikulu, L. ve Şihanlioğlu, Ö. (2019). 2018 (D-AOBM) Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi yeni açıklamalar metninde konuşma becerisinin incelenmesi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 7(4), 212-224.

[35]Tüm, G. ve Gürbüz, C. (2017). *Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Ders Kitaplarındaki Konuşma Etkilerinin D-AOBM Uyumuna Göre Kar-*

şılaştırması. 1. Uluslararası İpekyolu Akademik Çalışmalar Sempozyumu (s. 246–255). Nevşehir.

[36]Uri, N. F. M., & Abd Aziz, M. S. (2018). Implementation of D-AOBM in Malaysia: Teachers' awareness and the challenges. 3L: *The Southeast Asian Journal of English Language Studies*, 24(3), 168–183.

[37]Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

[38]Yin, N. H., & Ahmad, M. Z. (2021). Secondary school English teachers' knowledge and practice on CEFR-aligned English curriculum. *Asia Pacific Journal of Educators and Education*, 36(1).

[39]Waluyo, B. (2019). Examining Thai first-year university students' English proficiency on CEFR levels. *The New English Teacher*, 13(2), 51–51.

Extended Abstract

Today, with the effect of technology, the opportunities for people from different geographies and different cultures to communicate with each other have increased. Language eliminates borders by diversifying communication and interaction (Kaya & Avşar, 2023). This situation has contributed to the learning and teaching of foreign languages. Works such as *Dîvânü Lugâti't-Türk*, *Muhâkemetü'l Lugateyn*, *Kitabü'I-İdrâk li-Lisânü'I-Etrak*, *Codex Comanicus*, *Regola del Parlare Turcho* (Turkish Speaking Rules), *Grammaire Raisonnée de la Langue Ottomane* (Reasoned Grammar of the Ottoman Language) are the most important works prepared for teaching Turkish to foreigners (Maden & Önal, 2021). In Turkey, systematic teaching was started with the establishment of Ankara University Turkish Language Learning, Research and Application Centre (TÖMER) in 1984, Ege University TÖMER was established in 1992, and Gazi University TÖMER was established in 1994, thus expanding the area of teaching Turkish as a foreign language. Today, millions learn Turkish at TÖMER within universities and public education centres affiliated to the Ministry of National Education in Turkey, and abroad through Turkish Maarif Foundation, Turkish Cooperation and Development Administration (TİKA), and Yunus Emre Institute.

The study aims to examine the Turkish as a foreign language teaching programme of the Republic of Turkey, Maarif Foundation, and Ankara University in terms of oral interaction in the context of the CEFR complementary volume at the A1 level.

This study aimed to examine the Turkish as a foreign language teaching programmes prepared by Maarif Foundation and Ankara University TÖMER in terms of oral interaction in the CEFR complementary volume, and a qualitative research approach was preferred. According to Neuman, ‘In qualitative research, the deterministic approach is not prioritised and a cause-effect relationship between events is not established. While less emphasis is placed on numerical data and statistics, more emphasis is placed on verbal and qualitative analyses. Qualitative research uses the language of events and contexts and analyses events in context. It does not analyse the problems by isolating them from the system of values in which they are formed and developed, it tries to interpret the network of relationships that dominate the situations in their natural environment or to reveal their meanings’ (cited in Karataş, 2015, p. 64). In this study, the Turkish as a foreign language teaching programmes commonly used in teaching Turkish as a foreign language were examined in terms of oral interaction in the complementary volume of CEFR. The data were interpreted in this context.

Teaching Turkish to Foreigners has become a language increasingly demanded to be learnt with the political, economic, and diplomatic position of the Republic of Turkey in today's developing and ever-changing world, as well as an education process carried out with different ways and techniques from the past to the present. This study examines the programmes prepared by the Republic of Turkey Maarif Foundation and Ankara University TÖMER under the title of oral interaction in the complementary volume of CEFR.

Verbal interaction is a concept related to two or more individuals expressing an opinion on a subject and having an interlocutor (CEFR, 2021). In this context, when the most recently updated Common European Framework of Reference for Languages is analysed, it is seen that a separate title has been opened for oral interaction, different updates have been made from the Reference Text published in 2001, and achievements related to oral interaction and its subheadings are included according to each language level. When the oral interaction objectives at A1 level were analysed, it was found that areas such as understanding the interlocutor, general oral interaction, mutual conversation, informal discussion, purchase of goods and services, communication, and communication were included. When AÜYDOTÖP was analysed, it was determined that there were 16 learning

outcomes at the A1 level, 12 under the title of general oral interaction, 1 for understanding the interlocutor, 2 for mutual conversation, and 1 for purchasing goods and services. No acquisition related to information exchange, communication, goal-oriented cooperation, interviewing, formal or informal discussion, or other verbal interaction subheadings could be identified. The absence of outcomes for other verbal interaction subheadings can be a deficiency.

Some learning outcomes in the Ankara University Teaching as a Foreign Language Programme were compared with the common learning outcomes in CEFR. It was determined that the oral interaction elements in the programme were prepared in accordance with the descriptors in CEFR, and more oral interaction titles were included in the programme prepared by the Maarif Foundation. Still, they were insufficient in terms of quantity and CEFR. It was concluded that some of the learning outcomes in the Turkish as a Foreign Language Teaching Programme of Turkey, Maarif Foundation, were compared with the common learning outcomes in CEFR and that the oral interaction elements in the programme were prepared in accordance with the descriptors in CEFR, but were insufficient in terms of quantity.